

บันทึก

เรื่อง การแต่งตั้งให้มียศเป็นนายตำรวจสัญญาบัตร (กรณีการแต่งตั้ง
นายตำรวจสัญญาบัตรที่พ้นจากราชการให้มียศสูงขึ้นตามอัตรา
เงินเดือนที่ได้เลื่อนในวันก่อนวันเกษียณอายุตามมาตรา ๕ แห่ง
พระราชบัญญัติยศตำรวจ พุทธศักราช ๒๔๘๐)

กระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือ ที่ มท ๐๒๐๕/๔๕๐๔ ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๒๗ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาให้ความเห็น โดยมี ปัญหาว่า กรมตำรวจได้มีคำสั่งเลื่อนชั้นและอัตราเงินเดือนพันตำรวจตรี วีระ ศรีเสาวลักษณ์ กับ พวก รวมสามนาย ซึ่งต้องพ้นจากราชการเพราะเกษียณอายุจากอัตราเงินเดือนชั้นยศพันตำรวจตรี (อันดับ ๑) ชั้น ๖,๙๓๕ บาท ขึ้นรับอัตราเงินเดือนชั้นยศพันตำรวจโท(อันดับ ๑) ชั้น ๗,๒๘๕ บาท ตั้งแต่วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๒๕ อันเป็นวันสิ้นปีก่อนที่จะพ้นจากราชการเป็นต้นไปตามข้อ ๙ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ.๒๕๒๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบ ข้าราชการตำรวจ พ.ศ.๒๕๒๑ ว่าด้วยการเลื่อนชั้นและอัตราเงินเดือนข้าราชการตำรวจ ต่อมาเมื่อ บุคคลทั้งสามได้พ้นจากราชการไปแล้ว กรมตำรวจได้เสนอขอพระราชทานยศพันตำรวจโทเป็น กรณีปกติให้แก่บุคคลทั้งสามตั้งแต่วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๒๕ ตามมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง แห่ง พระราชบัญญัติยศตำรวจ พุทธศักราช ๒๔๘๐ กระทรวงมหาดไทยจึงขอหารือว่า เมื่อ ผู้บังคับบัญชาได้เลื่อนชั้นและอัตราเงินเดือนขึ้นรับในอัตราเงินเดือนชั้นยศสูงขึ้นในวันสิ้นปีก่อนที่ จะพ้นจากราชการให้แก่ข้าราชการตำรวจผู้จะต้องพ้นจากราชการเพราะเกษียณอายุแล้ว ต่อมา เมื่อผู้นั้นได้พ้นจากราชการไปจะแต่งตั้งให้ผู้นั้นมียศตามชั้นยศของอัตราเงินเดือนตั้งแต่วันสิ้นปี ดังกล่าวเป็นกรณีปกติตามมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติยศตำรวจ ฯ มิใช่กรณีทรงพระ กรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งให้มียศเป็นพิเศษได้หรือไม่ เนื่องจากในการวินิจฉัยปัญหาการแต่งตั้ง ว่าที่ยศสัญญาบัตรตามมาตรา ๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติยศตำรวจ ฯ คณะกรรมการ กฤษฎีกาได้เคยให้ความเห็นเกี่ยวกับการแต่งตั้งยศสัญญาบัตรตามมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง แห่ง พระราชบัญญัติดังกล่าวไว้ว่า”การแต่งตั้งบุคคลอื่นที่มีใช้ข้าราชการตำรวจให้มียศนายตำรวจ สัญญาบัตรน่าจะมีได้กรณีเดียว คือทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งเป็นพิเศษ...”

ปัญหาดังกล่าวกระทรวงมหาดไทยมีความเห็นว่า มาตรา ๕ วรรคหนึ่งแห่ง พระราชบัญญัติยศตำรวจ ฯ กำหนดว่า การแต่งตั้งให้มียศเป็นนายตำรวจสัญญาบัตรเป็นไปตาม ชั้นซึ่งได้บรรจุไว้ตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับว่าด้วยการบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการกรม ตำรวจ เว้นแต่ผู้ที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งให้มียศเป็นพิเศษดังนั้น ข้าราชการตำรวจซึ่ง ได้รับการเลื่อนเงินเดือนขึ้นรับในอัตราเงินเดือนชั้นยศสูงขึ้นในขณะที่ยังเป็นข้าราชการตำรวจตาม กฎหมายและระเบียบข้อบังคับแล้ว ก็น่าจะสามารถแต่งตั้งให้มียศสูงขึ้นตามชั้นยศของอัตรา เงินเดือนตั้งแต่วันที่ได้รับการเลื่อนเงินเดือนได้เช่นเดียวกับข้าราชการตำรวจตามปกติ ซึ่งจะเป็น

เกียรติยศแก่ผู้นั้นและวงศ์ตระกูลเป็นการตอบแทนการที่ได้ปฏิบัติหน้าที่ราชการจนครบเกษียณอายุ

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๔) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวแล้วมีความเห็นเป็นสองฝ่ายและเห็นว่ามีความสำคัญที่ควรวินิจฉัยโดยที่ประชุมใหญ่โดยเหตุนี้เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาจึงอาศัยอำนาจตามข้อ ๑๓ (๒)^๑ แห่งระเบียบคณะกรรมการกฤษฎีกาว่าด้วยการประชุมของกรรมการร่างกฎหมาย พ.ศ.๒๕๒๒ จัดให้มีการประชุมใหญ่กรรมการร่างกฎหมายเพื่อพิจารณาปัญหาดังกล่าว

คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมใหญ่กรรมการร่างกฎหมาย) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวประกอบกับฟังคำชี้แจงของผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (สำนักงานปลัดกระทรวงและกรมตำรวจ) แล้ว มีความเห็นดังนี้

โดยที่มาตรา ๓^๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการตำรวจ พ.ศ.๒๕๒๑ ได้นิยามคำว่า “ข้าราชการตำรวจ” ไว้ให้หมายถึงข้าราชการซึ่งรับราชการในกรมตำรวจโดยได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณหมวดเงินเดือนฯลฯ ดังนั้นเมื่อข้าราชการตำรวจผู้ใดเกษียณอายุไปข้าราชการตำรวจผู้นั้นย่อมไม่ใช่ข้าราชการตำรวจอีกต่อไปเพราะมิได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณหมวดเงินเดือน และเมื่อพิจารณามาตรา ๕^๓ แห่งพระราชบัญญัติยศตำรวจ พุทธศักราช ๒๔๘๐ ซึ่งให้แต่งตั้งตามชั้นที่บรรจุไว้ตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับว่าด้วยการบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการกรมตำรวจแล้ว จะเห็นว่า การแต่งตั้งให้มียศเป็นนายตำรวจสัญญาบัตรเป็นกรณีปกติในขณะที่ข้าราชการตำรวจผู้นั้นเกษียณอายุไปแล้วนั้นกระทำไม่ได้ เพราะในขณะที่แต่งตั้งบุคคลนั้นมิใช่ข้าราชการตำรวจ

นอกจากนั้น การเลื่อนเงินเดือนให้แก่ข้าราชการตำรวจซึ่งจะต้องพ้นจากราชการ

^๑ข้อ ๑๓ เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาต้องจัดให้มีการประชุมใหญ่กรรมการร่างกฎหมาย ในกรณีดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๒) เมื่อกรรมการร่างกฎหมายคณะใดคณะหนึ่งเห็นว่ามีความสำคัญที่ควรวินิจฉัยโดยที่ประชุมใหญ่

^๒มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“ข้าราชการตำรวจ” หมายความว่า ข้าราชการซึ่งรับราชการในกรมตำรวจโดยได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณหมวดเงินเดือน และหมายความรวมถึงข้าราชการตำรวจซึ่งกรมตำรวจแต่งตั้งหรือส่งให้ไปปฏิบัติหน้าที่ราชการตำรวจโดยได้รับเงินเดือนจากผู้ว่าจ้างด้วย

ฯลฯ

ฯลฯ

^๓มาตรา ๕ การแต่งตั้งให้มียศเป็นนายตำรวจสัญญาบัตรนั้น ให้ทำโดยประกาศพระบรมราชโองการ และให้เป็นไปตามชั้นซึ่งได้บรรจุไว้ตามกฎหมาย และระเบียบข้อบังคับว่าด้วยการบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการกรมตำรวจ เว้นแต่ผู้ที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้มียศเป็นพิเศษ

ส่วนการแต่งตั้งผู้ใดให้ว่าที่ยศนายตำรวจสัญญาบัตรชั้นใดชั่วคราวนั้น ให้ทำโดยคำสั่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

เพราะเกษียณอายุนี้ ตามข้อ ๙^๔ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ.๒๕๒๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการตำรวจ ฯ เป็นการเลื่อนชั้นและอัตราเงินเดือนเพื่อประโยชน์ในการคำนวณบำเหน็จบำนาญเท่านั้น โดยแท้จริงแล้วข้าราชการตำรวจผู้นั้นไม่ได้รับเงินเดือนตามอัตราที่ได้เลื่อนนั้นเลย เพราะมาตรา ๓๑ วรรคสอง^๕ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ.๒๔๙๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๙) พ.ศ.๒๕๑๖ ได้บัญญัติว่า “การเลื่อนเงินเดือนไปวันสุดท้ายของปีงบประมาณนั้นไม่ก่อให้เกิดสิทธิรับเงินเดือนที่ได้เลื่อน แต่เงินเดือนที่ได้เลื่อนนั้นให้ถือเสมือนว่าเป็นเงินเดือนเดิม” แต่การแต่งตั้งให้มียศตามอัตราเงินเดือนนั้นจะแต่งตั้งได้ต่อเมื่อบุคคลนั้นได้รับเงินเดือนตามที่ได้เลื่อนชั้นและอัตราเงินเดือนเท่านั้น ดังนั้น ในกรณีที่หาหรือมานี้ การแต่งตั้งนายตำรวจสัญญาบัตรให้มียศสูงขึ้นเป็นกรณีปกติตามอัตราเงินเดือนที่ได้เลื่อนชั้นในวันสุดท้ายของปีงบประมาณภายหลังที่ข้าราชการตำรวจผู้นั้นเกษียณอายุแล้ว ดังเช่นกรณี พ.ต.ท.วีระ ศรีเสาวลักษณ์ กับพวก จึงกระทำมิได้

(ลงชื่อ) วัฒนา รัตนวิจิตร

(นายวัฒนา รัตนวิจิตร)

รองเลขาธิการ ฯ

รักษาราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มิถุนายน ๒๕๒๗

“ข้อ ๙ ข้าราชการตำรวจผู้ใดซึ่งผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนชั้นและอัตราเงินเดือนเห็นสมควรให้เลื่อนชั้นและอัตราเงินเดือน แต่จะต้องพ้นจากราชการเพราะเกษียณอายุตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ผู้บังคับบัญชาจะเลื่อนชั้นและอัตราเงินเดือนเพื่อประโยชน์ในการคำนวณบำเหน็จบำนาญให้ผู้นั้นในวันสิ้นปีก่อนที่จะพ้นจากราชการก็ได้

“มาตรา ๓๑ ในการคำนวณบำเหน็จบำนาญนั้น ให้ตั้งเงินเดือนเดือนสุดท้ายเป็นเกณฑ์คำนวณ แต่ถ้าเป็นการคำนวณบำเหน็จบำนาญของข้าราชการซึ่งพ้นจากราชการเพราะเกษียณอายุตามมาตรา ๑๙ เงินเดือนเดือนสุดท้ายให้หมายความถึงเงินเดือนที่ได้เลื่อนในวันสุดท้ายของปีงบประมาณนั้นด้วย

การเลื่อนเงินเดือนในวันสุดท้ายของปีงบประมาณนั้นไม่ก่อให้เกิดสิทธิรับเงินเดือนที่ได้เลื่อน แต่เงินเดือนที่ได้เลื่อนนั้นให้ถือเสมือนว่าเป็นเงินเดือนเดิม

ข้าราชการผู้ใดเคยดำรงตำแหน่งในขณะเดียวกันหลายตำแหน่ง แล้วพ้นจากตำแหน่งที่มีเงินเดือนสูงก่อนพ้นจากราชการ ให้ถือเงินเดือนเดือนสุดท้ายของตำแหน่งที่มีเงินเดือนสูงจากเงินเดือนงบประมาณประเภทเงินเดือนที่เคยได้รับอยู่นั้นเป็นเงินเดือนเดือนสุดท้ายสำหรับตั้งเป็นเกณฑ์คำนวณ ในกรณีที่มีกฎหมายหรือข้อบังคับปรับอัตราเงินเดือนของตำแหน่งที่มีเงินเดือนสูงก่อนข้าราชการผู้นั้นพ้นจากราชการ ให้ถือเงินเดือนของตำแหน่งที่มีเงินเดือนสูงที่ปรับตามกฎหมายหรือข้อบังคับนั้นแล้วเป็นเงินเดือนเดือนสุดท้ายสำหรับตั้งเป็นเกณฑ์คำนวณ